

05 Haziran 2015

Sayı : 64272063-610-1614
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-63873)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 20.04.2015 tarih ve 43452547-120.00-225159 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Özgür ÖZEL'in tarafıma tevcih ettiği 7/63873 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

Ek : Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

31.03.2015 tarihinde saat 10.36'da Türkiye'nin dört bir yanında aynı anda elektrikler kesilmiş, yaklaşık 40 ilde vatandaşlarımız mağdur olmuş, kesinti nedeniyle ülkemizde adeta hayat durma noktasına gelmiştir. Birçok ilde tramvay metro seferleri durmuş, trafik ışıkları dahi çalışamaz hale gelmiştir. Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) yetkilileri bir açıklama yaparak kesintinin nakil hatlarında bir sorundan kaynaklandığını ve durumla ilgili teknik inceleme başlatıldığını söylemiştir. En son 2007 yılında 19 ilde benzer bir nedenle bir elektrik kesintisinin yaşandığı ülkemizde o tarihte kesinti 1 günlük bir sürenin sonunda giderilebilmiştir. Elektrik Mühendisleri Odası ise Türkiye genelinde birçok ilde meydana gelen elektrik kesintilerinin bazı özel santrallerin 'fiyat düşüklüğü' nedeniyle elektrik satmak istememesinden kaynaklanabileceği tahmininde bulunmuştur. Özellikle kesintinin fiyatların düşük olduğu saatlere denk gelmesi de bu iddiayı güçlendirmektedir. Buna göre;

-Ülke geneline yansımış olan bu elektrik kesintileri kaç ilde yaşanmıştır?

-Bu elektrik kesintisinin kaynağı ve nedeni nedir?

-Elektrik fiyatlarının anlık olarak belirlenmesi nedeniyle elektrik üreten bazı özel santrallerin 'düşük fiyat' saatlerinde elektrik satmak istemedikleri iddiası doğru mudur?

-Elektrik Mühendisleri elektrik kesintilerinin frekans kopması nedeniyle gerçekleşmiş olabileceği ve 1 gün önce Avrupa Şebekesinden anlık olarak kopulduğu iddiası doğru mudur? Doğru ise bu sistemin çökmesi anlamına gelir ki, böyle bir ihtimal ciddi bir sorundur ve böyle bir duruma karşı hangi önlemler alınmıştır?

-Doğru ise TEİAŞ kesintilere gerekçe olarak neden Adana'da bir santralin devreye girmemesini göstermiştir?

-31.03.2015 tarihinde gerçekleşen elektrik kesintileri ne kadar sürmüştür?

-Bu elektrik kesintileri sırasında ve elektriklerin ilk geldiği andan itibaren frekansların değişmesi sonucunda mal ve can kaybı yaşanmış mıdır?

-Kesintinin 10 saatten fazla sürmesi halinde yaşanabilecek siber saldırılara karşı önlemler alınmış mıdır? Alındıysa ne tür önlemler alınmıştır?

-Elektrik kesintisiyle elektrik alanındaki özelleştirme politikalarının ilgisi bulunmakta mıdır? Düşük fiyat nedeniyle özelleştirilen santrallerin satış yapmamasına çözüm olarak ne gibi tedbirler alınmıştır? Bunlar nelerdir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

31 Mart 2015 tarihinde, 400kV Enerji İletim Hatlarından bir kısmı yaz dönemi yüklenmeleri öncesinde iyileştirme, yenileme, kapasite artırımı ve yeni devreye girecek santrallerin bağlantı hattı çalışmaları nedenleriyle açık olduğundan Türkiye'nin doğusu ile batısı arasındaki hatların yüklenmeleri artmış ve 400 kV Kurşunlu-Osmanca Enerji İletim Hattının da arızadan açması sonrası sistemde kararsızlık meydana gelmiştir. Sonrasında iletim sistemini doğudan batıya bağlayan uzun hatlarda güç salınımı oluşmuş, doğu-batı arasındaki diğer hatlar da açmış, doğu bölgesinde yüksek frekans, batı bölgesinde ise düşük frekans oluşmuş, batıdaki santraller düşük frekanstan doğu bölgesindeki santraller ise yüksek frekanstan servis harici olmuşlardır. Elektrik İletim Sisteminde yaşanan söz konusu arıza sebebiyle ülke genelinde elektrik kesintileri yaşanmıştır.

Türkiye genelinde yaşanan bahse konu sistem arızasına mümkün olan en kısa sürede müdahale edilmiş ve sistem aynı gün içerisinde enerjilendirilmiştir.

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZGÜR ÖZEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/63873)**

Söz konusu arıza, iletim sistemi arızası olup özelleştirme politikaları ile ilgisi bulunmamaktadır. Ayrıca, iletim sistemi özelleştirme kapsamında yer almamaktadır.

Türkiye elektrik iletim sistemi manuel işletilen bir sistem olup uzaktan müdahale yapılmamaktadır. Elektrik sisteminin gerçek zamanlı olarak izlenip, gözlendiği SCADA Sistemi ise siber saldırılara karşı önlemlere haizdir.

31.03.2015 tarihinden 1 gün önce Adana bölgesinde bir arıza yaşanmış ve anlık olarak Avrupa Bağlantıları kopmuştur. 31.03.2015 tarihli arızanın ise Avrupa bağlantılarının açması ile ilgisi bulunmamaktadır. Avrupa bağlantıları ile ENTSO-E kriterlerinde gerekli önlemler bağlantıdan önce alınmış olup, bağlantı şartları yerine getirilerek bağlantı kurulmuştur.